

การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชน
ในชุมชนท้องถิ่น อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช*
LIFE QUALITY DEVELOPMENT ACCORDING TO BUDDHA DHAMMA
PRINCIPLES OF PEOPLE IN THONGLUMGEAK COMMUNITY, CHANYAI
DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

เครือวรรณ เทพดำ

Kruewan Tapdume

สุปรีชา ชำนาญภูมิพร

Supreecha Chamnanphuttiphon

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

E-mail: thame3202@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วยวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 375 คน จากประชาชนในชุมชน จำนวน 4,037 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คน จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่มีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาคุณภาพชีวิต จะเห็นได้ว่าประชาชนไม่ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ความไม่เสมอภาคในการอยู่ร่วมกัน

* Received 3 December 2021; Revised 5 May 2022; Accepted 20 June 2022

ขาดคำแนะนำ เพื่อเสริมสร้างทักษะในด้านต่าง ๆ และไม่มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านฉันทะ (สุขภาพ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านวิริยะ (อารมณ์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3. หน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องควรมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและหลักพุทธธรรมแก่ชุมชน โดยใช้แนวทางในการให้คำแนะนำ สนับสนุนส่งเสริมและการอบรมเพิ่มพูนปัญญาและคุณธรรม

คำสำคัญ: การพัฒนาคุณภาพชีวิต, หลักพุทธธรรม, ประชาชนชุมชนท้องถิ่น

ABSTRACT

This research aimed to 1) study life quality development under the Buddhist dhamma principles of people in Thonglumgeak community, Chian Yai District, Nakhon Si Thammarat Province, and 2) study problems and obstacles in life quality development under the Buddhist dhamma principles of people in Thonglumgeak community, Chian Yai District, Nakhon Si Thammarat Province, and 3) suggest the guidelines to develop life quality under the Buddhist dhamma principles for people in Thonglumgeak community, Chian Yai District, Nakhon Si Thammarat Province. The research applied mixed-method research. For quantitative research, the data were collected from the sample group, 375 people from the population of 4,037 people in Thonglumgeak community, Chian Yai District, Nakhon Si Thammarat Province. The statistics were composed of frequency, percentage, mean, and standard deviation. For qualitative research, five key informants were chosen by purposive sampling, and the data were collected through an in-depth unstructured interview.

The research showed that:

1. General conditions, problems, and obstacles in life quality development: people did not give importance to attending the activities, there was inequality in living together, a lack of suggestions to improve skills and experiences, and no follow-up for the environment change in the community.

2. Overall, factors affecting the life quality development were at an average level. When considering each aspect, arranged in descending order of

the average, Chantha (health) had the highest average, and Viriyah (emotion) had the lowest average.

3. Suggestions for life quality development: the government sectors or related organizations should have staffs to suggest the guideline for life quality development and the Buddhist dhamma principles to the community. The guidelines should be suggested to support, promote, and increase intellect and virtue.

Keywords: Life quality development, Buddha Dhamma principle, Pelple Thonglumgeak community

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการสร้างรากฐานและเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ประชาชนสามารถพัฒนาตนเองและสังคมโดยการพัฒนาทางด้านร่างกาย และจิตใจ รู้จักใช้ปัญญา มีเหตุผลและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เป็นแนวทางการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว ทำให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีตลอดเวลา ส่งผลให้สังคมมีความสงบสุข ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้ และให้ความร่วมมือในการส่งเสริมวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไปสู่แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน

หลักธรรมอิทธิบาท 4 เป็นคุณธรรมนำไปสู่ความสำเร็จที่มีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ 1) ฉันทะ ความพอใจ คือความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอและปรารถนาจะทำให้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป 2) วิริยะ ความเพียร คือ ขยันหมั่น ปรารถนาสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อุตุน ไม่ท้อถอย 3) จิตตะ ความคิดมุ่งมั่นไป คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำในสิ่งนั้น ด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย อุทิศตัวอุทิศใจในสิ่งที่ทำ 4) วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือ ทดลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจหาเหตุผล ซึ่งถ้าบุคคลสามารถเชื่อมโยงหลัก หรือกระบวนการทั้ง 4 ข้อ (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) ก็เกิดผลสำเร็จขึ้นได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า หลักธรรมที่นำมาใช้ประยุกต์ บูรณาการในการทำงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จ แต่เราจะต้องอาศัยการศึกษาหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความหมาย การนำไปใช้ของหลักอิทธิบาท 4 ด้วยการฝึกตนให้เกิดความชำนาญ มีความเพียร และความพยายามเป็นต้น (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2553ข)

ปัจจุบันสภาพปัญหาของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นลำเจียก มีความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชาชนในพื้นที่ ประชาชนมีภาระหนี้สิน รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เนื่องจากไม่มีอาชีพที่แน่นอนเยาวชนชนมีค่านิยมด้านวัตถุนิยม ทำให้ขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ในชุมชน รวมไปถึงกิจกรรมศาสนกิจต่าง ๆ ทำให้ไม่มีส่วนร่วมและไม่ตระหนักถึงความห่วงหา
 ชุมชนของตนเอง ชุมชนท้องลำเจียกมีประชากรหนาแน่น ทำให้ไม่ค่อยมีพื้นที่สีเขียว การขาด
 แคลนน้ำอุปโภค บริโภค ประชาชนไม่มีอาชีพเสริมหลังจากการทำอาชีพหลัก ไม่มีการส่งเสริม
 การรวมกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เพราะบางพื้นที่ประสบปัญหา
 พื้นที่ทำการเกษตรขาดอินทรีย์วัตถุ ผู้นำหมู่บ้านยังขาดความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์
 ต่อการพัฒนาหมู่บ้าน เช่น ผู้นำองค์กรต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้าน มีผู้สูงอายุในหมู่บ้านจำนวน
 มากขึ้น และไม่มีกิจกรรมทำร่วมกันหรือมีการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับประชาชนกลุ่มที่ว่างงาน
 หรือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ในหมู่บ้านมีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ไม่มีการกำจัดลูกน้ำยุงลาย
 ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เป็นโรคไข้เลือดออก ประชาชนขาดความใส่ใจในการดูแลสุขภาพตนเอง
 ไม่สนใจในการออกกำลังกายเพื่อร่างกายที่แข็งแรง มีภาวะเจ็บป่วยและมีโรคประจำตัว เช่น
 ความดันโลหิตสูง ฯลฯ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่
 ในแบบเดิมเปลี่ยนแปลงไป ขาดความเอาใจใส่ในวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของคนในหมู่บ้าน
 มีความเห็นแก่ตัว และไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ขาดแคลนน้ำอุปโภค
 บริโภคภายในหมู่บ้าน และน้ำไม่สะอาดเพียงพอ บางบ้านยังไม่มีเครื่องสูบน้ำมาใช้ อีกทั้งยังขาดการ
 ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน รวมไปถึงการหาตลาดเพื่อรองรับ
 กับผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในหมู่บ้าน กลุ่มเด็กและเยาวชนในหมู่บ้านมีเวลาว่าง
 เทียวเตร่ ไม่ได้ทำอะไรเพื่อครอบครัวหรือส่วนรวม ขาดแหล่งศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
 ขาดศูนย์การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น อาชีพเสริม การเพิ่มรายได้ การเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก ฯลฯ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม
 หลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 จึงได้เลือกศึกษาหลักพุทธธรรมเฉพาะหลักอิทธิบาท 4 ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง และสามารถ
 นำไปใช้ได้กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อศึกษาปัญหา
 และอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา
 คุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนและสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้อง
 ลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของ
 ประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชน
 ในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนประชากร 4,037 คน สถิติบ้านและประชากรของพื้นที่ตำบลท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน

วิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้นำชุมชนซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการคัดเลือกผู้นำชุมชนทั้งหมด 5 ท่าน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นที่ทำการศึกษาวิจัยเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured) จะใช้การสนทนาอย่างเป็นธรรมชาติตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้วิจารณญาณของผู้สัมภาษณ์ และผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระในการตอบคำถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม โดยมีลักษณะแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยนำไปทดลองใช้กับประชาชนที่ไม่ใช่ตัวอย่างจริงโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ 5) รายได้ต่อเดือน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยให้เลือกตอบมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 4 ด้าน

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open - ended questions) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

แบบสัมภาษณ์ สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดของการวิจัยในการสร้างแบบสัมภาษณ์ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช” ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 จำแนกตาม เพศ พบว่า เพศชาย ร้อยละ 54.10 และเพศหญิง ร้อยละ 45.90 น้อยที่สุด

1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 18-30 ปี ร้อยละ 28.0 รองลงมา มีอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.1 น้อยที่สุด ตามลำดับ

1.3 จำแนกตามการศึกษา พบว่า ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.ปวส. ร้อยละ 49.1 รองลงมา มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 31.2 และมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.9 น้อยที่สุด ตามลำดับ

1.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพ เกษตรกรรม/กสิกรรม ร้อยละ 76.8 รองลงมา มีอาชีพข้าราชการ ร้อยละ 11.7 และมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 2.1 น้อยที่สุด ตามลำดับ

1.5. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.5 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.9 มีรายได้ต่อเดือน 8,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.1 น้อยที่สุด ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านฉันทะ (สุขภาพ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิมังสา (สติปัญญา) และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิริยะ (อารมณ์) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3. ผลการรวมปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มากที่สุด คือการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านฉันทะ (สุขภาพ) รองลงมา ด้านจิตตะ (ความสัมพันธ์ภาพทางสังคม) และด้านวิริยะ (อารมณ์) น้อยที่สุดตามลำดับ

4. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้

4.1 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิริยะ (อารมณ์) ควรช่วยกันแลรักษาความปลอดภัยภายในชุมชนเพื่อลดความกังวลถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทำให้ประชาชนเกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันมีการแนะนำเพื่อแรงจูงใจในการอยู่ร่วมกันของประชาชนที่มีอาชีพ รายได้ต่างกันเพื่อลดความไม่พอใจในตำแหน่งหน้าที่การงาน รายได้ของประชาชนในสังคมและสนับสนุนส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน

4.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านจิตตะ (ความสัมพันธ์ภาพทางสังคม) ควรมีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอทำให้ประชาชนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ทักษะในด้านต่าง ๆ ควรสร้างความสามัคคีในชุมชน

4.3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิมังสา (สติปัญญา) ควรมีการเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต ควรศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มทักษะทางด้านความรู้ให้กับตนเองและรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ควรส่งเสริมและติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชนอยู่เสมอ

4.4 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านฉันทะ (สุขภาพ) ควรมีเจ้าหน้าที่หรือผู้นำชุมชนสร้างแรงจูงใจในแนะนำการดูแลสุขภาพของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และการสนับสนุนอุปกรณ์จากทางภาครัฐ/เอกชนควรกระจายให้ทั่วถึง มีการอบรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเลือกบริโภคอาหารหลัก 5 หมู่ และควรให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน การมีส่วนร่วม การประชุมชมหมู่บ้านของทุก ๆ เดือน

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 ท่าน มีดังนี้

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ 5 ท่าน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ว่า ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรม

ของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นอำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างไรก็ตามมีประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านฉันทะ (สุขภาพ) 2) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิริยะ (อารมณ์) 3) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านจิตตะ (ความสัมพันธ์ทางสังคม) 4) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิมังสา (สติปัญญา)

ประเด็นที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านฉันทะ (สุขภาพ)

สรุปการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ 5 ท่าน พบว่า ควรมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำสนับสนุนให้ประชาชนในการดูแลสุขภาพของตนเองโดยใช้องค์ความรู้ทางด้าน ภูมิปัญญา เทคโนโลยี ทรัพยากรพื้นฐานทั่วไปตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักความปลอดภัยและถูกสุขอนามัยเพื่อสุขภาพทางด้านร่างกายและสุขภาพจิตที่ดี มีกิจกรรมการนันทนาการร่วมกันเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การเลือกบริโภคอาหารที่ถูกสุขลักษณะและครบ 5 หมู่ และการดูแลด้านสาธารณสุขเพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีอยู่ร่วมกันภายในชุมชนอย่างมีความสุข

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิริยะ (อารมณ์)

สรุปการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ 5 ท่าน พบว่า ควรมีการสนับสนุนโครงการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนภายในชุมชน ลดการว่างงานทำให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างต่อเนื่องหลีกเลี่ยงปัญหาความกดดันให้กับประชาชนสามารถปฏิบัติตนร่วมกันกับกลุ่มคนหมู่มากและให้ประชาชนรู้จักช่วยเหลือแบ่งปันอย่างเหมาะสม มีจิตใจโอปอ้อมอารี สามารถร่วมกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เช่น การฟังธรรม การสวดมนต์ การร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา หรือการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชนโดยไม่มีข้อแม้

ประเด็นที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านจิตตะ (ความสัมพันธ์ทางสังคม)

สรุปการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ 5 ท่าน พบว่า ประชาชนควรได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันด้วยความสัมพันธ์ที่ดีในแต่ละครัวเรือน รู้จักแบ่งปันกันและช่วยเหลือกันในทุก ๆ กิจกรรม สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อมีข้อโต้แย้งระหว่างคนที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันด้วยการใช้ความรู้สามารถคิดวิเคราะห์และมีเหตุผลในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ประชาชนสามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนโดยการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ได้เหมาะสม ไม่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

ประเด็นที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิมังสา (สติปัญญา)

สรุปการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ 5 ท่าน พบว่า ประชาชนควรได้รับการเอาใจใส่จากทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ควรที่จะมีกลุ่มอาสาสมัครที่เกิดขึ้นจากชุมชนและมีการบริหารจัดการโดย

ชุมชนเอง โดยมีการดำเนินการผ่านโครงการที่เป็นการส่งเสริมดูแลสุขภาพทุกช่วงวัย โดยมีโครงการดูแลส่งเสริมฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ รู้ทันข่าวสารในสังคมปัจจุบัน และตัดสินใจได้ด้วยเหตุผล ด้วยการใช้สติปัญญา เพื่อให้ประชาชนได้สังเกตถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในชุมชนอย่างมีเหตุผล

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนมีการการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทของประชาชนในการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้และสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ลดปัญหาของชุมชนลงได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของปรางทิพย์ ภักดีศิริไพโรจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ หมู่ 11 ตำบล ท่าผา อำเภอกะฉะ จังหวัดลำปาง คุณภาพชีวิตโดยรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับคุณภาพชีวิตดีมาก เมื่อใช้แบบวัดคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ พบว่าระดับคุณภาพชีวิตด้านจิตใจผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสัมพันธภาพ ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านโครงการภายในชุมชนผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอโดยรวม ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ผลการศึกษาความแตกต่างระหว่างตัวแปรกับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน พบว่า ตัวแปรในด้านเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ มีผลต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมเมื่อวัดด้วยแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อฉบับภาษาไทย และแบบวัดคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอโดยรวม สำหรับการส่งเสริมคุณภาพชีวิต สามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ด้านที่ 1 การส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ การส่งเสริมกลุ่มจิตอาสาที่เกิดขึ้นมาจากชุมชนและมีการบริหารจัดการโดยชุมชนให้เข้มแข็ง และการสนับสนุนโครงการที่ดำเนินการให้มีความต่อเนื่องยั่งยืน ด้านที่ 2 การส่งเสริมด้านสัมพันธภาพทางสังคม ควรมีการอนุรักษ์สืบสานและส่งเสริมประเพณีที่ดีงาม เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และการสร้างองค์ความรู้ของประเพณีและ

ภูมิปัญญาของชุมชน ด้านที่ 3 การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านที่ 4 การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้มีการอบรมความรู้เฉพาะทาง และการส่งเสริมให้มีอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น และด้านที่ 5 ด้านความมั่นคงปลอดภัยการส่งเสริมกลุ่มจิตอาสาในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการสร้างองค์ความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยเพื่อให้สามารถดูแลความปลอดภัยในชุมชน (ปรางทิพย์ ภักดีศิริไพวัลย์, 2559)

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านฉันทะ (สุขภาพ) พบว่า โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะนิงใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่าประชาชนมีเวลาออกกำลังกายเป็นประจำเพื่อสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์และพักผ่อนเป็นไปตามปกติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ประชาชนรู้จักควบคุมอารมณ์โดยการหมั่นฝึกให้ทานและมีการฝึกสมาธิอยู่เสมอมีกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ไหว้พระ ฟังธรรม ประชาชนมีเวลาว่างกับการทำงานอดิเรกและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการที่จัดขึ้นภายในชุมชนด้วยความสมัครใจ และวิธีการเลือกบริโภคอาหารอย่างถูกสุขลักษณะและครบ 5 หมู่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกบริโภคอาหารยังเป็นความเชื่อส่วนบุคคลประชาชนจึงเลือกบริโภคอาหารที่พอหาได้จากภายในชุมชนเป็นหลัก สาเหตุเนื่องมาจากประชาชนในชุมชนอาศัยร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่อาชีพและรายได้ของแต่ละครอบครัวมีแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีณยู เย็นผาสุก และ รุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่งมีร่างกายแข็งแรงที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ในแต่ละวัน เช่น การทำงานหรือการดำเนินกิจกรรมประจำวัน รองลงมา อันดับสอง มีการดูแลสุขภาพใส่ใจการรับประทานอาหารอย่างเหมาะสม และอันดับสุดท้าย ไม่มีโรคประจำตัวที่ต้องใช้ยาหรือรักษาอย่างต่อเนื่อง (ศรีณยู เย็นผาสุก และรุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน, 2562)

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิริยะ (อารมณ์) พบว่า โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะนิงใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่าประชาชนมีการควบคุมอารมณ์โดยการหมั่นฝึกให้ทาน เข้าวัด ฟังธรรม ร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในชุมชนระดับปานกลาง การเข้าร่วมกิจกรรมภายในชุมชนเข้ากับบุคคลและชุมชนได้ทุกสถานะอาชีพ การสร้างเสริมสุขภาพจิตที่ดี เป็นคนอัธยาศัยดีเข้ากับทุกคนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา เฉลียวชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบล

ขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ อำเภอมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ เป็นเพราะกระบวนการหรือกิจกรรมบางกิจกรรม ประชาชนสามารถให้ความร่วมมือหรือเข้าร่วมได้ด้วยตนเองโดยความสมัครใจ เช่น การให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการผ่านช่องทางต่าง ๆ และการเข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย ตลอดจนเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น เช่น การแข่งขันกีฬาการเข้าร่วมประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น ในส่วนของการมีส่วนร่วมอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ตามระเบียบกฎหมายต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุซึ่งลักษณะนี้จะเป็นการคัดเลือกจากผู้แทนของหมู่บ้านทำให้การมีส่วนร่วมอยู่ในความรับผิดชอบกับคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น (ปัญญา เกลียวชาติ, 2560)

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านจิตตะ (ความสัมพันธภาพทางสังคม) พบว่า โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ประชาชนมีการเข้าร่วมอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ประชาชนสามารถคิดพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีความรัก ความสามัคคี เป็นหนึ่งอันเดียวกัน มีการช่วยเหลือในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น มีการสังเกตและติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน และสามารถศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากสื่อสารสนเทศ วิทยุ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขโดยถือหลักพุทธธรรมแห่งการอยู่ร่วมกัน คือ หลักอิทธิบาท 4 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูอุดมจันทวรรณ (อุตตโม) การพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงพุทธบูรณาการของประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ชาวบ้านสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขโดยถือหลักพุทธธรรมแห่งการอยู่ร่วมกัน คือ สังคหวัตถุ ซึ่งเมื่อในชุมชนมีความเดือดร้อนในด้านปัจจัยทั้งสี่ บุคลากรในองค์กรจะให้ความช่วยเหลือ หมายถึง การให้ทาน อันเป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ทุนหรือทรัพย์สินสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจและให้คำแนะนำ และรวมไปถึงการให้อภัยแก่เพื่อนบ้าน เมื่อเพื่อนบ้านทำงานผิดพลาดหรือไม่ประสบความสำเร็จ ก็จะแสดงความมีน้ำใจงาม น้ำใจดี มีความรัก ความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น เมื่อมีความเดือดร้อนในการทำงาน ต้องการความช่วยเหลือก็ให้ความช่วยเหลือด้วยการพูดให้กำลังใจ แสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้คำแนะนำ ชี้แจงอย่างถูกต้อง ไม่พูดจาดูหมิ่น เสียตสีเพื่อนบ้านแต่พูดจាកันด้วยความไพเราะน่าฟัง เมื่อต้องการความช่วยเหลือทางด้านร่างกาย ก็ให้ความสำคัญ ขวนขวาย ช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังความสามารถ หรือการให้ความสำคัญกับชุมชนของตนเองด้วยการช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ภายในชุมชน บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาภายในชุมชนด้วยความเต็มใจ และเมื่อเกิด

ปัญหาขึ้นในชุมชน ก็เข้าไปช่วยในการแก้ไขปัญหา โดยให้ความเสมอภาค ไม่เอาเปรียบผู้อื่นอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันกับเพื่อนบ้านทุกครั้ง (พระครูอุดมจันทวรรณ (อุตตโม), 2561)

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านวิม้งสา (สติปัญญา) พบว่า ประชาชนที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการรวมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ตามความต้องการของชุมชนสามารถกระจายเป็นกลุ่มเครือข่ายภายในชุมชนซึ่งทำให้ง่ายต่อการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนถึงให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่สมาชิกในชุมชนผ่านการสื่อสารภายในกลุ่ม ประชาชนที่มี เพิ่มทักษะทางด้านความรู้ให้กับตนเอง อาทิเช่น การอ่านหนังสือ การเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ประชาชนมีการสังเกตและติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และประชาชนมีการศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากสื่อสารสนเทศ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านเป็นประจำและสม่ำเสมอเพื่อให้มีส่วนร่วมรับรู้ รับฟังนโยบายของส่วนราชการ และนำเสนอปัญหาหรือความต้องการของชุมชนหรือของกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมแก่หมู่บ้านของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิศร ยืนยง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก การมีส่วนร่วมในการประเมินผลของประชาชนในจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเสวนาและแสดงความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผล อีกทั้งประชาชนได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นผลย้อนกลับต่อการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานของภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำขึ้น เนื่องจากกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเกี่ยวข้องและเป็นการบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนประชาชนจึงควรเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผล (ธนิศร ยืนยง, 2561)

สรุป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชนท้องลำเจียก อำเภอยะใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในชุมชน

ห้องลำเจียก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ว่างงาน ขาดความรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพ กังวลถึงความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ขาดการแนะนำเกี่ยวกับหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคม ประชาชนควรได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันด้วยความสัมพันธ์ที่ดีในแต่ละครัวเรือน รู้จักแบ่งปันกันและช่วยเหลือกันในทุก ๆ กิจกรรม ควรมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำ สนับสนุน ให้ประชาชนดูแลสุขภาพของตนเองโดยใช้องค์ความรู้ทางด้านภูมิปัญญา เทคโนโลยี ทรัพยากรพื้นฐานทั่วไปตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงหลักความปลอดภัยและถูกสุขอนามัย เพื่อสุขภาพทางด้านร่างกายและสุขภาพจิตที่ดี มีกิจกรรมการนันทนาการร่วมกันเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การเลือกบริโภคอาหารที่ถูกสุขลักษณะและครบ 5 หมู่ และการดูแลสุขภาพด้านสาธารณสุขเพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีอยู่ร่วมกันภายในชุมชนอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาหลักพุทธธรรมที่สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างทักษะและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตตามหลักพุทธธรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อื่น ๆ
3. ควรศึกษารายละเอียดส่วนย่อยของการพัฒนาคุณภาพชีวิตการพัฒนาชุมชนในแต่ละด้านอย่างละเอียดผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาท้องถิ่น เช่น การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้าบริการ เพื่อความพร้อมรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนข้อมูลทางการวิจัยให้ตรงกับความจริงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธนิต ยืนยง. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก. วารสารมหาจุฬานาครธรรมส์, 5(2), 119-135.
- ปรางทิพย์ ภักดีศิริไพวัลย์. (2559). การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ หมู่ 11 อำเภอเกาะคำ จังหวัดลำปาง. ใน สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ปัญญา เฉลียวชาติ. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์.
ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พระครูอุดมจันทวรรณ (อุตตโม). (2561). การพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงพุทธบูรณาการของ
ประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 5(2), 216-23.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2553ข). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม (พิมพ์
ครั้งที่ 18). กรุงเทพมหานคร: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- ศรัณยู เย็นผาสุก และรุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน. (2562). การศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน
เขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 6(1), 181-203.